

Број: 01-286-12/18/P-90-196

Датум: 23.08.2018.

На основу одредби члана 22. став 1. тачка 2. и члана 28. став 4. Закона о гасу (Службени гласник Републике Српске, број 22/18), члана 70. став 2. и члана 72. и члана 73. Правилника о тарифној методологији и тарифном систему за транспорт и складиштење природног гаса (Службени гласник Републике Српске, број 51/14 и 30/18) и члана 33. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 59/10), одлучујући по захтјеву Акционарског друштва за увоз, снабдијевање и транспорт природног гаса "ГАС ПРОМЕТ" Источно Сарајево - Пале за одобрење цијена за коришћење транспортног система природног гаса за дионицу Каракај мјерне и регулационе станице, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 90. редовној сједници, одржаној 23.08.2018. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о одобрењу цијена за коришћење дионице транспортног система природног гаса за дионицу Каракај мјерне и регулационе станице

I

а) Одобравају се цијене капацитета и потрошње за обрачун непрекидног и прекидног годишњег капацитета за коришћење дионице транспортног система природног гаса Каракај мјерне и регулационе станице у Републици Српској према сљедећој табели:

Капацитет (непрекидни годишњи) $KM/Sm^3/дан/год$	0,2174
Потрошња $KM/1000Sm^3$	0,0774

б) За одређивање цијене мјесечног непрекидног и прекидног капацитета одобравају се сљедећи мјесечни коефицијенти:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Мјесечни коефицијент	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33

в) За одређивање цијене дневног непрекидног и прекидног капацитета одобравају се сљедећи дневни коефицијенти:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Дневни коефицијент	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033

II

Цијене и коефицијенти из тачке 1. диспозитива овог рјешења користе се за доношење одлуке Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске о утврђивању тарифних ставова улаза и излаза за коришћење транспортног система Републике Српске.

III

До почетка примјене одлуке из тачке 2. овог рјешења, цијене и коефицијенте из тачке 1. овог рјешења примјењиваће Акционарско друштво за увоз, снабдијевање и транспорт природног гаса "ГАС ПРОМЕТ" Источно Сарајево - Пале за обрачун трошкова коришћења дионице транспортног система природног гаса Каракај мјерне и регулационе станице почев од 01.10.2018. године.

IV

Акционарско друштво за увоз, снабдијевање и транспорт природног гаса "ГАС ПРОМЕТ" Источно Сарајево - Пале израђује и објављује акт о одобреним цијенама за капацитет и потрошњу за обрачун непрекидног и прекидног годишњег капацитета, са мјесечним и дневним коефицијентима за одређивање цијене мјесечног и дневног капацитета на непрекидној и прекидној основи, из тачке 1. диспозитива овог рјешења у Службеном гласнику Републике Српске, на својој интернет страници и огласној табли.

V

Ово рјешење је коначно и ступа на снагу даном доношења, а објављује се у Службеном гласнику Републике Српске и на интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске.

Образложење

Акционарско друштво за увоз, снабдијевање и транспорт природног гаса "ГАС ПРОМЕТ" Источно Сарајево - Пале, као корисник дозволе за обављање дјелатности транспорта природним гасом (у даљем тексту: подносилац захтјева), поднијело је, дана 30.05.2018. године, Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), на прописаном обрасцу, Захтјев за одобрење тарифних ставова за коришћење дијела транспортног система природног гаса у Републици Српској, Каракај мјерне и регулационе станице, који је у Регулаторној комисији примљен дана 04.06.2018. године и заведен под бројем 01-286-1/18.

Предложене цијене за годишњи непрекидни капацитет, са мјесечним и дневним коефицијентима за одређивање цијене мјесечног и дневног непрекидног и прекидног капацитета према захтјеву подносиоца су:

Табела 1. Предложене цијене транспорта са предложеним мјесечним и дневним коефицијентима Табела захтјева Г. 2

Захтјев	Важећа цијена	Предложена цијена
Капацитет (непрекидни годишњи капацитет) КМ/Sm ³ /дан/год	-	0,1708
Потрошња КМ/1000 Sm ³	-	0,0608

Мјесечни коефицијенти на основу којих се врши одређивање цијене непрекидног и прекидног мјесечног капацитета су:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Мјесечни коефицијент	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33

Дневни коефицијенти на основу којих се врши одређивање цијене непрекидног и прекидног дневног капацитета су:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Дневни коефицијент	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033	0,033

Након што је утврђена комплетност захтјева, Регулаторна комисија је, на 85. редовној сједници, одржаној 22.06.2018. године, у Требињу, донијела Одлуку о провођењу тарифног поступка и одржавању формалне расправе у поступку за одобрење цијене за кориснике транспортног система природног гаса за дионицу Каракај мјерне и регулационе станице, по захтјеву Акционарског друштва за увоз, снабдијевање и транспорт природног гаса "ГАС ПРОМЕТ" Источно Сарајево - Пале.

У Обавјештењу за јавност о покренутом тарифном поступку од 22.06.2018. године објављени су критеријуми и одређен рок за стицање статуса умјешача у овом тарифном поступку, те су заинтересована лица обавијештена о начину увида у поднешени захтјев и начину и роковима достављања коментара.

Захтјева за стицање статуса умјешача у овом тарифном поступку није било, а рок за достављање захтјева је био 02.07.2018. године.

У складу са Одлуком о провођењу тарифног поступка и одржавању формалне расправе, формална расправа је одржана, дана 10.07.2018. године, у сједишту Регулаторне комисије у Требињу, у складу са правилима поступка, а о току расправе је сачињен Записник број 01-286-8/18 од 10.07.2018. године. У записнику су констатовани сви докази који су изведени на расправи, укључујући и документацију коју је странка непосредно приложиле на расправи или доставила на основу закључка водитеља поступка.

Расправи су присуствовали представници подносиоца захтјева, представници ГАС-РЕС д.о.о. Бања Лука и "USAID EIA" у својству јавности, те представници Регулаторне комисије. По један примјерак записника, потписан од стране представника подносиоца и Регулаторне комисије, уручен је представницима подносиоца захтјева непосредно након завршетка саме формалне расправе.

У наредној табели приказани су основни економски показатељи остварени у базној години, захтијевани за тарифни период како је подносилац захтјева навео у обрасцу Е2. Захтјева, као и одобрени трошкови.

Табела 2: Основни економски показатељи

Трошкови транспортног система природног гаса		Базна година	Захтјев	Одобрено
1	Укупно трошкови рада и одржавања	8.928	14.982	14.982
2	Укупно трошкови амортизације	5.754	19.150	22.423
3	Остали трошкови	407	376	376
4	Остали трошкови (административних и општих послова и сл.)	2.210	2.375	2.375
5	Укупно трошкови (1)+(2)+(3)+(4)	17.299	36.883	40.156
6	Поврат на капитал са порезом (KM)	11.866	19.945	32.192
7	Свега потребно за обављање транспортне дјелатности за дио система (5)+(6)	29.165	56.828	72.348

Након формалне расправе сачињен је Извјештај водитеља поступка 1-286-9/18 из августа 2018. године, који је достављен подносиоцу захтјева на коментарисање. На основу достављених докумената, података и изјава подносиоца захтјева, те изведених анализа о дионици транспортног система и припадајућим трошковима, изведени су и предложени потребни приход и цијене за коришћење дионице Каракај мјерне и регулационе станице транспортног система природног гаса Републике Српске.

Алокација сталних средстава је извршена према врсти услуге која се обавља у оквиру привредног друштва. Подносилац захтјева је образложио да је повећање вриједности регулативне основе настало по основу новоизграђене МС ЦНГ за компримовани гас која улази у састав дионице транспортног система Каракај мјерне и регулационе станице. Набавна вриједност МС ЦНГ износи 108.444 KM и то је вриједност улагања коју је инвеститор имао приликом изградње прикључка. Подносилац захтјева је нагласио да је МС ЦНГ са прикључком евидентирана у пословним књигама као прикључак, у складу са Рјешењем о одобрењу прикључка на основу кога је инвеститор био дужан да изгради и плати прикључак, те га након тога уступи Гас Промету.

Подносилац захтјева је образложио да вриједност регулативне основе није израчуната у складу са Упутством за примјену Правилника о тарифној методологији и тарифном систему за транспорт и складиштење природног гаса (*израчуната као аритметичка вриједност средстава на почетку тарифног периода и вриједности регулисаних средстава на крају тарифног периода увећана за вриједност трајних обртних средстава*), јер би у том случају вриједност регулативне основе била нешто већа.

Подносилац захтјева је доставио Преглед основних средстава на дан 31.12.2017. године гдје су наведена сва средства која су алоцирана на дјелатност транспорта, на која се односи захтјев. У табели која слиједи приказана је захтијевана вриједност регулативне основе.

Табела 3. Регулативна основа за тарифни период (KM) – ЗАХТЈЕВ

	Вриједност средстава на дан 31.12.2016. год.	Исправка вриједности средстава на почетку године	Нето вриједност средстава на почетку године	Годишњи износ амортизације за 2017. год.	Средства у припреми	Вриједност средстава на дан 31.12.2017. год.	Трајна обртна средства	Регулативна основа
	1	2	3=2-1	4	5	6=3-4+5	7	8=6+7
МРС "Алумина"	552.000	77.332	474.668	16.727		457.941		
МРС ЦНГ са прикључком	108.444		108.444	1.807		106.637		
Мјерна опрема	36.956	1.069	35.887	616		35.271		
Укупно	697.400	78.401	618.999	19.150	0	599.849	4.542	604.391

Након анализе достављених података о сталним средствима која су укључена у регулативну основу утврђено је да се ради о средствима која припадају дионици Каракај мјерне и регулационе станице.

Подносилац захтјева је као основу за израчун вриједности сталних средстава МРС "Алумина" и мјерна опрема користио књиговодствене вриједност средстава из пословних књига, гдје се трошак амортизације за претходни период утврђивао функционалном методом.

Претходно, у тарифном поступку за одређивање цијена транспорта за дионицу Шепак-Каракај, подносилац захтјева је с обзиром да не посједује процјену вриједности сталних средстава стару од три до пет година, како је захтијevano по МРС 16, параграф 34. и 35. а), доставио процјену вриједности средстава ове дионице коју је 2008. године урадила процјенитељска кућа Delloite. Регулаторна комисија је у складу са одредбама члана 67. став 1. и 4. Правилника о тарифној методологији и тарифном систему за транспорт и складиштење природног гаса (у даљем тексту: Правилник), којима је прописано да уколико подносилац не посједује све потребне документе и доказе на којима заснива захтјев може доставити процјену недостајућих података са образложењем у којем се наводе извори који су коришћени, метод рада и друге чињенице које су значајне за поступак, као и да Регулаторна комисија може извршити процјену недостајућег податка на основу упоредних података за исту или сличну дјелатност, извршила процјену и анализу достављених података привредних друштава која се баве истом дјелатности и на тај начин утврдила вриједност сталних средстава. Наиме, одобрена садашња вриједност средстава МРС „Алумина“ и мјерна опрема разликује се у односу на захтијевану вриједност, а утврђена је полазећи од њихове процијењене садашње набавне вриједности на дан 31.12.2016. године, гдје је трошак амортизације за претходни период утврђен примјеном линеарне методе на процијењену набавну вриједност средстава.

Вриједност МРС ЦНГ са прикључком је одобрена према захтјеву, тј. преузета из финансијских образаца подносиоца захтјева.

Вриједност трајних обртних средстава израчуната је у складу са Упутством за примјену Правилника износи 3.049 KM.

Вриједност регулативне основе за тарифни период израчуната је у складу са Упутством за примјену Правилника (*израчуната као аритметичка вриједност*

средстава на почетку тарифног периода и вриједности регулисаних средстава на крају тарифног периода увећана за вриједност трајних обртних средстава) и износи 585.318 КМ.

У табели која слиједи приказана је вриједност регулативне основе за тарифни период за дјелатност транспорта природног гаса.

Табела 4. Одобрена регулативна основа за тарифни период (КМ)

	Вриједност средстава на дан 31.12.2016. год.	Годишњи износ амортизације за 2017. год.	Годишњи износ амортизације за 2018. год.	Средства у припреми	Вриједност средстава на дан 31.12.2018. год.	Просјечна вриједност основних средстава	Трајна обртна средства	Регулативна основа
	1	2	3	4	5 = 1-2-3	$6 = \frac{(1+5)}{2}$	7	8=6+7
МРС "Алумина"	460.000	20.000	20.000		420.000	440.000		
МРС ЦНГ са прикључком	108.444	1.807	1.807		104.830	106.637		
Мјерна опрема	36.248	616	616		35.016	35.632		
Укупно	604.692	22.423	22.423	0	559.846	582.269	3.049	585.318

Раст трошкова рада и одржавања у односу на базну годину је највећим дјелом настао због раста трошкова услуга одржавања. У наредној табели приказани су трошкови рада и одржавања остварени у базној 2017. години, те захтијевани и одобрени за наредни период.

Табела 5. Трошкови рада и одржавања (КМ)

	Базна година	Тарифни период захтјев	Одобрено
Трошкови рада	5.287	5.657	5.657
Трошкови зарада	5.287	5.657	5.657
Трошкови одржавања	3.641	9.325	9.325
Трошкови материјала	45	40	40
Трошкови горива и енергије	1.510	500	500
Трошкови транспортних услуга	191	200	200
Трошкови услуга одржавања	1.895	8.585	8.585
Укупно	8.928	14.982	14.982

Планирани раст трошкова одржавања првенствено је узрокован растом обима посла у односу на претходни период. Подносилац захтјева је напоменуо да се поједине услуге одржавања обављају периодично и да је у захтијевани износ трошкова одржавања укључен просјечан годишњи износ тих трошкова. Цијене услуга одржавања су преузете из цијеновника добављача који обавља ове услуге.

Подносилац захтјева је навео да се услуге одржавања раде у складу са прописима о одржавању мјерних уређаја као и комплетне опреме (сервисирање регулационо сигурносне опреме, замјена резервних дијелова, уређаја за предгријавање гаса, манометри, термометри, измјењивачи топлоте, вентили, филтери, као и остала опрема која се односи на противпожарну опрему, опрему за заштиту од удара грома, опрема за испитивање функционалности и сл.).

Што се тиче осталих трошкова рада и одржавања они су уз мања одступања задржани на нивоу трошкова базне године.

У наредној табели приказан је трошак амортизације у базној години, захтијевани и одобрени.

Табела 6. Трошкови амортизације (KM)

	Базна година	Тарифни период - захтјев	Одобрено
Трошкови амортизације	5.754	19.150	22.423

До повећања трошка амортизације уследило због набавке новог средстав МС ЦНГ и због примјене линеарне методе обрачуна трошка амортизације. Вијек трајања средстава је 60 година што је у складу са рачуноводственим политикама подносиоца захтјева. У базној години подносилац захтјева је трошак амортизација обрачунавао примјеном функционалне методе.

Остали трошкови одобрени су у предложеној висини од 376 KM, како је захтјевом тражено.

Подносилац захтјева у својим извјештајима врши раздвајање тошкова по мјесту трошка (сегменту). Кључеви који се користе за расподјелу трошкова су садржани у упутствима за евидентирање и расподјелу трошкова по сегментима.

Алокација трошкова општих и заједничких послова извршена је као и у претходним тарифним поступцима у складу са упутствима за евидентирање и расподјелу трошка на сљедећи начин:

- дјелатност транспорта: дио ТС Шепак - Каракај (MT-3) 91,5%,
- дјелатност Управљања 7%,
- дјелатност Транспора: дио ТС Каракај - Зворник (MT-4) 1%, те
- дјелатност Транспорта: дио Каракај мјерне и регулационе станице (излаз "Алумина") (MT-5) 0,5%.

Табела 7: Трошкови општих и заједничких послова

	Базна година	Тарифни период - захтјев	Одобрено
Трошкови општих и заједничких послова	2.210	2.375	2.375

Подносилац захтјева је захтијевао укупан поврат од 19.945 KM, уз планирану стопу поврата од 3% на регулативну основу. Подносилац захтјева је навео да су у претходном тарифном поступку захтијевали стопе поврата на капитал од 8% и да се у окружењу стопа поврата на капитал крећу од 5 - 15%, као и да је за инвеститоре уобичајено да рачунају поврат капитала у периоду од 10-12 година. Подносилац захтјева је навео да су се определијелили за стопу поврата од 3% јер су у захтјеву за укупан износ оправданих трошкова сматрали износ од око 36.000 KM. Подносилац захтјева сматра да имајући у виду захтијевани износ трошкова, да је захтијевана стопа поврата реално утврђена. У складу са Правилником висина стопе поврата зависи од начина утврђивања регулативне основе и структуре капитала за нове инвестиције, при чему се посебно

разматра висина стопе поврата на капитал за стара стална средства и за нова стална средства.

Највећи дио регулативне основе, који се тиче дионице Каракај мјерне и регулационе станице, односи се на стара средства изузев МС ЦНГ која је активирана у базној години.

Подносилац захтјева је привредно друштво које послује са 100% властитим капиталом. Стопа поврата на капитал је утврђена у складу са одредбама Правилника у проценту од 5%, према каматној стопи на безризичне државне обвезнице које котирају на Бањалучкој берзи, а имајући у виду потребу одрживог раста и развоја транспортног система природног гаса у Републици Српској.

У наредној табели приказан је остварени поврат на капитал за базу 2017. годину, као и захтијевани и одобрени поврат на капитал.

Табела 8. Поврат на капитал (КМ)

(КМ)	Базна година	Тарифни период - Захтјев	Одобрено
Укупно регулативна основа	622.816	604.391	585.318
Стопа поврата	1,73%	3%	5%
Поврат на капитал	10.787	18.132	29.266
Прописана стопа пореза на добит	10%	10%	10%
Порез на добит	1.079	1.813	2.927
Поврат на капитал са порезом	11.866	19.945	32.192

На основу напријед наведених износа трошкова: рада и одржавања, амортизације, општих и заједничких послова, поврата на капитала добија се потребни приход за дјелатност транспорта природног гаса.

У наредној табели приказани су основни економски показатељи остварени у базној 2017. години, те захтијевани и одобрени за наредни тарифни период.

Табела 9. Потребан приход (КМ)

ОСНОВНИ ЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ		Базна година	Тарифни период - Захтјев	Одобрено
1	Укупно трошкови рада и одржавања (КМ)	8.928	14.982	14.982
2	Укупно трошкови амортизације (КМ)	5.754	19.150	22.423
3	Остали трошкови (административних и општих послова и сл.) (КМ)	407	376	376
4	Укупно трошкови (КМ) (1)+(2)+(3)	17.299	36.883	40.156
5	Поврат на капитал са порезом (КМ)	11.866	19.945	32.192
6	Приходи од лиценцираних средства по основу осталих активности (КМ)	0	0	0
7	Свега потребно за обављање транспортне дјелатности за дио система (КМ) (4)+(5)-(6)	29.165	56.828	72.348

План коришћења транспортног система у захтјеву базиран је на званичном плану потрошње за 2018. годину оператера транспортног система природног гаса од 93,425 милиона Sm^3 и максималном дневном капацитету на годишњем нивоу од 0,2995 милиона $\text{Sm}^3/\text{дан}/\text{год}$.

Према захтјеву, потребан приход подносиоца захтјева транспортног система лоцира се на обрачунски елеменат капацитет и обрачунски елеменат потрошња у односу 90% потребног прихода на капацитет, као и 10% потребног прихода на потрошњу, како је наведено у наредној табели.

Табела 10. Алокација потребног прихода на обрачунске елементе

X2. АЛОКАЦИЈА ПОТРЕБНОГ ПРИХОДА НА ОБРАЧУНСКЕ ЕЛЕМЕНТЕ			
Редни број	Дионица	Тарифни период (за годину примјене)	
		Потребан приход од капацитета (KM)	Потребан приход од потрошње (KM)
1.	Каракај мјерне и регулационе станице	65.113	7.235

У плану коришћења транспортног система сем непрекидног годишњег капацитета нису наведене остале врсте непрекидног, прекидног, мјесечног и дневног капацитета, тако да калкулативна вриједност капацитета износи 299.500 $\text{Sm}^3/\text{год}/\text{дан}$ и једнака је максималном годишњем непрекидном капацитету.

Предложена потрошња у тарифном периоду износи 93,425 милиона Sm^3 .

Овај приједлог алокације потребног прихода подносиоца захтјева је у складу са методологијом, као и калкулативна вриједност капацитета и потрошње природног гаса.

Мјесечни и дневни коефицијенти на основу којих се врши одређивање цијене непрекидног и прекидног мјесечног капацитета, те одређивање цијене непрекидног и прекидног дневног капацитета одобрени су према Захтјеву.

Подносилац захтјева је доставио коментар на Извјештај водитеља поступка број 01-594/18 од 06.08.2018. године гдје наводе да нема суштинских примједби на Извјештај водитеља поступка, односно препоруке водитеља поступка за одлучивање Регулаторне комисије, а према поднешеном Захтјеву за одобрење цијена за кориснике транспортног система природног гаса за дионицу транспорта природног гаса Каракај мјерне и регулационе станице.

На 90. редовној сједници одржаној 23.08.2018. године, Регулаторна комисија је размотрила Извјештај водитеља поступка са препоруком, са свим доказима на основу којих је извјештај сачињен, као и коментаре подносиоца захтјева на Извјештај водитеља поступка. Регулаторна комисија, цијенећи све доказе како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, као и резултате целокупног поступка, прихватила је препоруку водитеља поступка уз повећање стопе поврата на капитал са 3% на 5%. У складу са промјеном стопе поврата на капитал одређен је потребан приход и израчунате цијене за коришћење транспортног система природног гаса за дионицу Каракај мјерне и регулационе станице, те је, на основу одредби члана 69. Правилника, одлучено као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

Тачка 2. диспозитива овог рјешења заснована је на одредби члана 49. став 1. Правилника.

На основу одредбе члана 73. став 1. Правилника, утврђено је да се цијене за коришћење дионице транспортног система природног гаса у Републици Српској за дионицу Каракај мјерне и регулационе станице, примјењују од 01.10.2018. године, како је одлучено у тачки 3. диспозитива овога рјешења.

Тачке 4. и 5. диспозитива овог рјешења заснивају се на:

- одредби члана 20. став 3. Закона о енергетици и члана 73. став 2. Правилника, с обзиром на објављивање рјешења у Службеном гласнику Републике Српске и
- одредби члана 25. став 1. Закона о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), с обзиром на коначност рјешења и ступање на правну снагу.

Поука о правном лијеку се заснива на одредби члана 28. став 5. Закона о гасу и одредби члана 5. и 15. Закона о управним споровима (Службени гласник Републике Српске, број 109/05).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић

Достављено:

- "ГАС ПРОМЕТ" а.д. Источно Сарајево - Пале;
- Службени гласник Републике Српске;
- интернет страница;
- огласна табла;
- а/а.